

Uusia työpaikkoja ja vaurautta Suomeen

ALIO

Yrjö Myllylä
Jari Kaivo-oja

Sijoitus- ja velkavetoisen start up -malli sekä kuolemanlaaksoista selviämisen malli ovat Suomessa yrittäjyyden edistämisen päämallit. Kolmanneksi tieksi olemme olleet kehittämässä yritysten kannattavan kasvun porrasmallia yhteistyössä pk-yritysten kasvun vaiheet kokeneiden yrittäjien ja Tulevaisuuden Kasvupolut Oy:n kanssa. Mallilla vältettäisiin liiallinen velkavetoisuus ja kuolemanlaaksot.

Porrasmallin kullakin portaalla kriittiset kasvutekijät on laitettava kuntoon, jotta kasvu käynnistyisi ja jatkuisi. Mallin soveltaminen tuottaa

alusta asti kestäviä työpaikkoja ja verotuloja.

Pk-yritysvaiheen kasvun vaiheet on mallissa jaettu viiteen osaan. Alkuportailla tärkeitä ovat yrittäjän persoona, myynti ja perustiimin rakentamisen kyky. Melko pian johtaminen muodostuu kynnyskysymykseksi – kasvun esteeksi voi nousta myös yrittäjä itse.

Johtoryhmän perustaminen ja vastuun delegoiminen tulee välttämättömäksi kasvun edistämässä jo noin 20 henkilön yrityksessä. Kasvun kannalta kriittisiä tekijöitä ovat myynti ja johtaminen, asiakashankinta, strategisten tavoitteiden asettaminen ja strategian luonti. Ilman näiden hallintaa kannattava kasvu ei käynnisty, vaan yritystä uhkaa ylivelkaantumisen ja konkurssi.

Porrasmalli on kehitetty, koska julkinen tuki Suomessa painottaa yli 50 henkilön yrityksiä ja korostaa teknologia-, rahoitus- ja pääomälähtöisyyttä sekä var-

huom.

PORRASMALLIN levittämällä ja soveltamisella voidaan luoda kymmeniä tuhansia pysyviä ja kestävästi verotuloja tuottavia työpaikkoja Suomeen jopa yhden hallituskauden aikana.

haista kansainvälisyyttä. Yli 50 henkilöä työllistäviä yrityksiä on Suomessa vain noin yksi prosentti – tämä kansantaloudellinen ongelma estää vaurauden syntymistä ja kasvua.

Toisaalta yli 50 hengen yritykset työllistävät yli puolet yritysten työvoimasta. Alle viisi henkilöä työllistäviä yrityksiä taas on noin 90 prosenttia, kun mukaan lasketaan myös maa- ja metsätalouden yritykset.

Oikein suunnatut kasvutoimenpiteet voisivat luoda tästä 90 prosentin yritysjoukosta useita uusia työllistäviä kasvuyrityksiä, jos päättäjät niin haluaisivat. Kannattava kasvu edellyttää liiketoimintalähtöisyyttä – sellaista, jossa ratkotaan kulloisenkin yrityksen konkreettisia kehitysvaiheen ongelmia.

Vallitsevissa malleissa useamman vuoden tuotekehittelyvaihe ja toiminnan tappiollisuus hyväksytään luonnollisina ja yrittäjyyteen kuuluvina. Asi-

akkaita ja myyntiä tärkeämpinä rahoituskanavina pidetään rahoituskierroksia ja julkista tukea.

Yrityksissä on kiinnitetty liian vähän huomiota yritystoiminnan varhaisvaiheisiin ja kasvun pullonkaulojen tunnistamiseen. Kannattavan kasvun kriittisiä tekijöitä ei pidetä riittävästi silmällä, eikä kriittisiä kasvun esteitä poisteta ennakoita.

Jos otetaan kannattavan kasvun mallin soveltamisen lähtökohdaksi, voidaan yritystoiminnan alusta asti tuottaa tulovirtaa eikä lisätä nykyisten yritysten ja yhteiskunnan velkaantumista. Tämä on entistä tärkeämpää, koska toimintaympäristössä, jossa pandemiat, sodat ja muut tekijät yllättävät yrittäjän ja yritystoiminnan jatkuvasti, on kyettävä suunnistamaan nopeasti kasvun lähteille.

Nopeatempoisuus, epävarmuus, kompleksisuus ja epäselvyys ovat osa toimintaym-

päristön ”uutta normaalia”, ja nostalgista paluuta tasaisempiin aikoihin ei ole näkyvissä.

Mallin tehokkaammalla levittämällä ja soveltamisella voidaan luoda kymmeniä tuhansia pysyviä ja kestävästi verotuloja tuottavia työpaikkoja Suomeen jopa yhden hallituskauden aikana. Esimerkiksi myyntiä ja johtamista, kannattavaa kasvua painottavaa ajattelutapaa voisi soveltaa oppilaitoksissa nykyisen kuolemanlaaksoa ja start up -mallia korostavan opetuksen ja kirjallisuuden sijaan.

Suomen Akatemian oma tutkimusohjelma mallin syventämiseksi edistäisi ja tehostaisi mallin vaikuttavaa käyttöä koko kansantaloudessa.

Yrjö Myllylä, YTT, Delfoi-manager, senior-asiantuntija, RD Aluekehitys Oy / Turun yliopisto
Jari Kaivo-oja, HTT, tutkimusjohtaja, Tulevaisuuden tutkimuskeskus, Turun kauppakorkeakoulu, Turun yliopisto.